

ຖະແຫຼງການ ຢ່າງກຸ້ງ
ຂໍສະເໜີຈາກຊາວໜຸ່ມ ອາຊຽນ 2014
ໜຶ່ງຊຸມຊົນ! ໜຶ່ງຍຸດທະສາດ! ຊາວໜຸ່ມເພື່ອຄວາມເປັນອັນໜຶ່ງອັນດຽວກັນ!

ພວກເຮົາ,ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນ, ຕ້ອງການໃຫ້ມີການສົ່ງເສີມ ການບໍ່ຈໍາແນກຊົນຊັ້ນໃນສັງຄົມ, ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ, ສັນຕິພາບ, ການໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ແລະ ການພັດທະນາຮ່ວມກັນຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນທີ່ສອດຄ່ອງກັບບັນດາຫຼັກການແລະ ເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ຄວາມຍຸດຕິທໍາ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ອິດສະລະພາບໃນທຸກໆດ້ານຂອງການດໍາລົງຊີວິດຂອງພວກເຮົາ.

ພວກເຮົາ, ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນຂໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສ້າງຄວາມຍືນຍົງຂອງສິດທິພື້ນຖານ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ໃຫ້ຄົນເປັນສູນກາງ ແລະ ໃຫ້ໄວໜຸ່ມເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນຊຸມຊົນໃນລະດັບພາກພື້ນ.

ພວກເຮົາ, ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນຂໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຍືນຍັນຮັບຮອງໂດຍບັນດາຜູ້ນໍາໃນປະເທດອາຊຽນເພື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງສະພາບແວດລ້ອມໃນລະດັບພາກພື້ນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບຊຸມຊົນທີ່ຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການສູງຂອງໄວໜຸ່ມ, ການເຕີມເຕັມຄວາມໄຜ່ຜັນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຮັບປະກັນຊ່ວຍໃຫ້ໄວໜຸ່ມມີຄວາມໝັ້ນໃຈໄດ້ໃນແຜນວາລະການພັດທະນາສໍາຫຼັບພາກພື້ນຫຼັງປີ 2015.

ເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸວິໄສທັດຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາມີຄວາມຮຽກຮ້ອງມາຢ່າງສູງດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ຮັບຮອງເອົາຂະບວນການເຄື່ອນໄຫວຂອງໄວໜຸ່ມອາຊຽນ (ASEAN Youth Movement) ຢ່າງເຕັມຮູບແບບເຊິ່ງເປັນສະຖາບັນທີ່ມີອິດສະລະພາບ ແລະ ເອກະລາດໃນພາກພື້ນທີ່ຈະເປັນຕົວແທນກະບອກສູງຂອງໄວໜຸ່ມໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ແລະ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໄວໜຸ່ມ, ແຜນການປະຊຸມ ແລະ ບັນດາຂໍ້ສະເໜີແນະຕ່າງໆ;
2. ເອື້ອຍອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງການຮ່ວມຕົວກັນ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການບໍ່ຈໍາແນກຊົນຊັ້ນວັນນະ, ບົນພື້ນຖານຄວາມຕ້ອງການ, ພື້ນຖານຄວາມເປັນຈິງ, ຮູບແບບສິດທິມະນຸດເປັນສູນກາງເພື່ອເປັນການສຶກສາທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ;
3. ປະຕິຮູບ ແລະ ຍົກເລີກໂດຍທັນທີຕໍ່ກັບບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍໃນປະຈຸບັນທີ່ມີລັກສະນະເອົາຜິດທາງອາຍາ ແລະ ຈໍາແນກສະຖານະພາບໄວໜຸ່ມ ໂດຍທາງອ້ອມບົນພື້ນຖານສະຖານະພາບ

ແລະ ມຸມມອງ, ຄວາມຄິດຕໍ່ກັບການເມືອງ, SOGIE (ການປັບຕົວທາງເພດ, ເອກະລັກທາງເພດ ແລະ ການສະແດງອອກ), ສາສະໜາ ແລະ ສະຖານະພາບທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ;

4. ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງໄວໜຸ່ມໃນທຸກຂະແໜງການ, ໂດຍເນັ້ນທີ່ກຸ່ມໄວໜຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງລວມທັງໄວໜຸ່ມຍິງ, LGBTIQ (ໄວໜຸ່ມທີ່ມີລິດສະນິຍົມທາງເພດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ລັກສະນະທາງເພດ ແລະ ການສະແດງອອກທາງເພດ), ຄົນພິການ, ຄົນຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ, ຄົນກຸ່ມນ້ອຍທາງສາສະໜາ, ຜູ້ອົບພະຍົບ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ກຸ່ມຄົນທີ່ອາໄສໃນເຂດທີ່ທຸກຍາກ, ພາສາຄົນກຸ່ມນ້ອຍ, ຜູ້ຍິງ, ເດັກຍິງຖືພາ, ເດັກນ້ອຍ, ກຸ່ມຄົນທີ່ດໍາລົງຊີວິດໃນບໍລິບົດສົງຄາມ ແລະ ບໍລິບົດສິດທິມະນຸດສະທໍາ, ກຸ່ມຄົນຂາຍບໍລິການທາງເພດ, ກຸ່ມຄົນຕິດເຊື້ອພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາພັນ HIV ແລະ ໂລກເອດສ, ກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ, ກຸ່ມຜູ້ຕິດຢາເສບຕິດ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານພາຍໃນປະເທດ, ດ້ວຍການໃຫ້ຄໍາປຶກສາຢ່າງເປັນປະຊາທິປະໄຕທີ່ແທ້ຈິງ, ການຈັດສັນທຶນຮອນທີ່ພຽງພໍ ແລະ ການໃຫ້ບໍລິການແຫ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ແລະ ການປົກປ້ອງສິດທິເພື່ອອິດສະລະພາບໃນການສະແດງອອກ ແລະ ຊຸມນຸມ.

5. ຈັດຕັ້ງທັນທີເພື່ອແກ້ໄຂ ແລະ ເຮັດວຽກກັບໄວໜຸ່ມຢ່າງເຕັມສ່ວນຕາມປະເດັດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- **ບົດບາດຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ຜົນຂອງການສ້າງສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີປອງດອງ :**
  - ລິເລີ່ມໃຫ້ມີ ແລະ ສະໜັບສະໜູນເວທີສົນທະນາສັນຕິພາບຮ່ວມກັບພາກລັດຖະບານ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  - ລິເລີ່ມໃຫ້ມີໂຄງການ ແລະ ທາງເລືອກດ້ານການສຶກສາກ່ຽວກັບສັນຕິພາບເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນ.
  - ອໍານວຍພື້ນທີ່ທີ່ປອດໄພໃຫ້ແກ່ໄວໜຸ່ມໃນການມີສ່ວນຮ່ວມການສ້າງສັນຕິພາບຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມຫນ່ວຍເຊັ່ນວ່າ: ການສົນທະນາ ແລະ ແລກປ່ຽນວັດທະນະທໍາທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນລະດັບຊຸມຊົນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບພາກພື້ນໂດຍສະເພາະໃນພື້ນທີ່ທີ່ມີຂໍ້ຄັດແຍ່ງກັນ; ແລະ
  - ໃຫ້ການປົກປ້ອງໄວໜຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກບັນຫາການຂັດແຍ່ງ
- **ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ, ປະຊາທິປະໄຕ, ແລະ ເສລີພາບໃນການສະແດງອອກ:**
  - ປະຕິຮູບ ແລະ ເສີມສ້າງສະຖາບັນໄວໜຸ່ມຂອງພາກລັດຖະບານທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບໄວໜຸ່ມເພື່ອຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງໄວໜຸ່ມໃນທຸກລະດັບຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວ;
  - ທົບທວນ ແລະ ຍົກເລີກບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ສວນທາງກັບບັນດາຫຼັກການຂອງປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ສິດທິມະນຸດຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ສິ່ງເສີມອິດສະຫລະພາບ, ຄວາມຍຸດຕິທໍາ ແລະ ການເລືອກຕັ້ງທີ່ສະຫງົບສຸກ, ໃຫ້ອິດສະຫລະ

ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງສີ່, ຄວາມໂປ່ງໃສ, ການມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; ແລະ

- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບສະຖາບັນພາກພື້ນທີ່ມີຢູ່ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການສົ່ງເສີມ ແລະ ການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດໃນບັນດາປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ຮັບເອົາ ແລະ ສະໜັບສະໜູນກົດບັດໄວໜຸ່ມລະດັບພາກພື້ນ.

- **ຮັບປະກັນການມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງໄວໜຸ່ມໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້:**

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຄວາມໂປ່ງໃສ, ຄວາມເປັນມິດ ແລະ ສິດທິຂອງໄວໜຸ່ມ, ອີງຕາມນະໂຍບາຍການວ່າຈ້າງງານລະດັບຊາດທີ່ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ກັບເຍົາວະຊົນໃນປະຊາຄົມອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ແລະ ການຍຶດຫມັ້ນກັບມາດຕະຖານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແຮງງານສາກົນ (ILO) ທີ່ໃຫ້ຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ປອດໄພ, ຮັບປະກັນ, ບໍ່ຈຳແນກຊົນຊັ້ນ ແລະ ໃຫ້ຄ່າຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຫາໂອກາດໃນການພັດທະນາອາຊີບ.
- ໃຫ້ບູລິມະສິດສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ສ້າງຄວາມຊຳນານໃຫ້ກັບທີມງານໂດຍການເພີ່ມການລົງທຶນລວມທັງຈາກພາກສ່ວນເອະຊົນໂດຍຜ່ານໂຄງການສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບທຸລະກິດຜູ້ໜຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ໂອກາດໃນການ ແລກປ່ຽນເຝິກງານ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ກັບໄວໜຸ່ມໂດຍຜ່ານການເຝິກອົບຮົມ, ຮຽນຕໍ່ໃນຫລັກສູດທີ່ມີຄວາມເປັນມີອາຊີບໂດຍນຳໃຊ້ຮູບແບບເປັນທາງການ, ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ຮູບແບບນອກລະບົບ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາການຈ້າງງານ, ໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງທາງສັງຄົມ, ແລກປ່ຽນແບ່ງປັນບົດຮຽນ ແລະ ປະສົບການເພື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມໃນອາຊີຕາເວັນອອກສາມາດໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ທັກສະຄວາມຊຳນານທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງໂອກາດໄດ້ມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ດີ;
- ລົງທຶນໃນການສ້າງ ແລະ ເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈແກ່ໄວໜຸ່ມ ເພາະ ສິ່ງນີ້ອາດຈະຍັງຊ່ວຍໃນການສ້າງ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປີດກວ້າງ ແລະ ມັນຈະນຳໄປສູ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງໄວໜຸ່ມໃນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸກໆຂັ້ນຕອນຂອງ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ອະນາຄົດຂອງພວກເຂົາ.
- ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງໂອກາດໃນການເຮັດວຽກທີ່ດີຢ່າງມີມະນຸດສະທຳ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ ໂດຍປາສະຈາກ ການຈຳແນກຊົນຊັ້ນ, ເຄົາລົບໃນຄວາມຫຼາຍໆ ແລະ ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນໃຫ້ກັບໄວໜຸ່ມທຸກໆຄົນ ເຊິ່ງລວມເຖິງ ກຸ່ມໄວໜຸ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ເປັນໄວໜຸ່ມ. ປະຊາຄົມອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ຕ້ອງລົບລ້າງ

ຄວາມລຳອຽງ ທາງດ້ານເພດຢູ່ໃນທຸກໆຂະແໜງການ ແລະ ໃນທຸກລະດັບຂອງກຳລັງ ແຮງງານ; ແລະ

- ປະຕິບັດ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ບັນດານະໂຍບາຍທີ່ແກ້ໄຂກ່ຽວກັບການຈຳແນກໄວໜຸ່ມຢູ່ໃນ ຕະຫຼາດແຮງງານ

- **ການສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບສຳລັບ ໄວໜຸ່ມທຸກຄົນໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້:**

- ກຳນົດ ແລະ ພັດທະນາຂະບວນການຮຽນຮູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ເປັນໄປຕາມມາດຕະຖານ ຂອງຫຼັກສູດ ທີ່ອີງໃສ່ ສິດທິການສຶກສາ (ລະບົບການສຶກສາທາງການ, ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການສຶກສານອກລະບົບ) ທີ່ໄດ້ອອກແບບສຳລັບໄວໜຸ່ມ. ຕ້ອງຮັບປະກັນ ຄຸນ ນະພາບຂອງບັນດາຄູສອນ, ໂຄງຮ່າງພື້ນຖານ, ເຄື່ອງມືໃນການສິດສອນ ແລະ ສິ່ງ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະໃນແຕ່ລະບົບການສຶກສາ.
- ຈັດສັນ ແລະ ກະຈາຍງົບປະມານໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີການຈຳແນກ ແລະ ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາທີ່ສຸມໃສ່ ການເສີມສ້າງ ແລະ ເພີ່ມຄວາມອາດ ສາມາດຂອງໄວໜຸ່ມ; ແລະ
- ການກຳນົດນະໂຍບາຍລະດັບພາກພື້ນໃຫ້ມີລະບົບການສຶກສາທີ່ບໍ່ໄດ້ເສຍຄ່າ, ເຂົ້າເຖິງ ໄດ້ ແລະ ແທດເໝາະສຳລັບທຸກໆຄົນ; ແລະ

- **ເພີ່ມຄວາມສາມາດສັກກະຍາພາບໃນເລື່ອງ ເພດສຶກສາ, ສຸຂະພາບສຶກສາ ແລະ ສິດທິ (ເພດ, ການສະແດງອອກທາງເພດ, ການເຂົ້າເຖິງສຸຂະພາບ ແລະ ກວມລວມເພດສຶກສາ):**

- ສະໜອງ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ສຸຂະພາບທາງ ເພດທີ່ເປັນມິດ ແລະ ແທດເໝາະກັບຕໍ່ກັບໄວໜຸ່ມໃນພາກພື້ນລວມເຖິງ ກຸ່ມໄວໜຸ່ມທີ່ມີ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານເພດ, ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ເປັນໄວໜຸ່ມ, ໄວໜຸ່ມທີ່ບໍ່ມີ ສັນຊາດ/ຜູ້ລີ້ໄພ, ໄວໜຸ່ມທີ່ຂາຍບໍລິການທາງເພດ-ທັງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ, ກຸ່ມ ແປງເພດ; ແລະ
- ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ແລະ ການສຶກສາ ສິດທິທາງເພດ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ໃຫ້ແກ່ໄວໜຸ່ມ, ຍຸດທະ ສາດຂອງການສິດສອນຕ້ອງມີຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ເພື່ອໃຫ້ ແທດເໝາະ ກັບຄວມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງຜູ້ຮຽນຮູ້ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໂດຍ ຄຳນຶງເຖິງຄວາມເປັນຈິງທີ່ວ່າ ມີຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຊ່ວຍເຫຼືອສະເພາະ ເຊັ່ນວ່າ ກຸ່ມໄວໜຸ່ມທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮຽນ ຫຼື ແມ່ຍິງໄວໜຸ່ມທີ່ແຕ່ງການແລ້ວ ເຊິ່ງພວກເຂົາຈະຕ້ອງໄດ້ ຮັບການສິດສອນກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເພດ ໂດຍຜ່ານວິທີການອື່ນໆທີ່ ບໍ່ແມ່ນ ການສຶກສາທີ່ເປັນທາງການ.

- **ໄວໜຸ່ມກັບການເຄື່ອນຍ້າຍ: ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ອິດສະຫຼະພາບ ແລະ ສິດທິຕ່າງໆ ຂອງພວກເຂົາ (ການຄ້າມະນຸດ, ຜູ້ລີ້ໄພ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ບັນດາແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ)**

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນທາງການທີ່ເນັ້ນໃສ່ຄຸນຄ່າຂອງບັນດາວັນທະນະທຳຕ່າງໆ, ປະຫວັດສາດ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ການອົບພະຍົບ ຂອງຄົນເປັນສູນກາງ.
- ຮັບປະກັນໃຫ້ໄວໜຸ່ມເຄື່ອນຍ້າຍສາມາດເຂົ້າເຖິງໃນການສຶກສາໃນທຸກໆລະດັບເຊັ່ນ: ການສຶກສາທີ່ເປັນທາງການ, ບໍ່ເປັນທາງການ, ການສຶກສານອກລະບົບ ແລະ ການພັດທະນາທັດສະສີມິແຮງງານ.
- ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍທີ່ ສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິ ແລະ ເສລີພາບ ຂອງກຸ່ມແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍໄວໜຸ່ມ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງກຸ່ມແຮງງານທີ່ບໍ່ມີເອກະສານ, ບໍ່ມີສັນຊາດ, ແລະ ກຸ່ມໄວໜຸ່ມທີ່ຊອກຫາສະຖານໃນການລີ້ໄພ; ແລະ
- ໃຫ້ລົງນາມຮັບເອົາບັນທັນທີ ສິນທິສັນຍາກ່ຽວກັບແຮງງານ ແລະ ສິດທິມະນຸດສາກົນ ທີ່ມີຜົນໂດຍທາງກົງຕໍ່ກັບແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍໄວໜຸ່ມ
- **ດຳເນີນການ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຮັກສາ ສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມພາກພື້ນ (ການກຳນົດວິຖີການດຳລົງຊີວິດດ້ວຍຕົນເອງ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວັດທະນາທຳຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າ):**
  - ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໄວໜຸ່ມ ໃນການການລິເລີ່ມໂຄງການສີຂຽວ ແນໃສ່ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໃນລະດັບຊຸມຊົນ ແລະ ລະຫວ່າງຊາດ
  - ຮັບຮອງ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຄວາມຍຸດຕິທຳແກ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ວຍການປະຕິບັດຢ່າງເປັນທຳ ແລະ ເຄົາລົບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງໄວໜຸ່ມ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ການປະຕິບັດ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ ບັນດາ ກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ, ກົດລະບຽບ ແລະ ບັນດານະໂຍບາຍ ເພື່ອໃຫ້ພື້ນໃຈວ່າ ມີສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ ທີ່ເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້, ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານຂອງພວກເຮົາໄດ້.
  - ຮັບປະກັນ ຄວາມໂປ່ງໃສ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ສິດທິໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຜນການພັດທະນາໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ພາກພື້ນ ຕະຫຼອດເຖິງ ແຜນພັດທະນາລະຫວ່າງປະເທດ.
  - ການໃຫ້ໄວໜຸ່ມມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸກໆຮູບແບບຂອງຂະບວນການປົກສາຫາລື ແລະ ການຕັດສິນໃຈ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ສິ່ງແວດລ້ອມມີ ຄວາມຍືນຍົນ ແລະ ສະພາບທີ່ດີ ; ແລະ
  - ປັບປຸງ ແຜນການກຽມພ້ອມໃນການຮັບມືຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງຂອງບັນດາໄພພິບັດຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ໄວໜຸ່ມ

ພວກເຮົາ ເຊິ່ງເປັນ ໄວໜຸ່ມຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະຕ້ອງມີສິດເສລີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ກຳນົດ
ຂອບເຂດຂອງຕົນໃນການຂັບເຄື່ອນເພື່ອຮຽກຮ້ອງສິດຂອງພວກເຮົາ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ, ລະດັບຊາດ
ແລະ ພາກພື້ນ ໃນການນຳພາ ແລະ ຜັກດັນປະຊາຄົມອາຊຽນ ໂດຍໃຫ້ຄົນເປັນສູນກາງ.

ສິດທິຂອງໄວໜຸ່ມ ແມ່ນ ສິດທິອັນເປັນພື້ນຖານຂອງສິດທິມະນຸດ!

ວັນທີ 18 ມີນາ 2014

ມະຫາວິທະຍາໄລຢ່າງກຸ້ງ, ຢ່າງກຸ້ງ, ປະເທດມຽນມາ.